

CRÒNICA D'UNES REVELACIONS

La relació d'Amanda Lear amb Dalí cobreix un temps atapeït d'estranyes anècdotes, que trauen a la llum algunes de les manies més inversemblants del pintor.

El «diví» Dalí i Amanda Lear

Dolors Palau

Un misteri envolta la vida d'Amanda Lear, la qual mantingué durant molts d'anys una estranya relació amb Salvador Dalí, sense que Gala s'hi oposés mai. D'aquesta relació, que començà el 1965, diu Amanda que en conserva molts bons records. Al pas dels anys, la maniquí anglesa ha decidit fer públiques les seues vivències amb el pintor empordanés, en publicar el llibre *El Dalí d'Amanda*.

Aquest llibre aporta una nova visió de Dalí, del qual són ben conegudes les relacions amb García Lorca o amb els intel·lectuals o artistes surrealistes, mentre s'obliden uns altres personatges, tant o més populars en uns altres camps, i que en un moment concret es creuaren en la vida del pintor, com ara Brian Jones, Brigitte Bardot, el Cordobés o Uri Geller, entre d'altres famosos.

Primera trobada amb Dalí

El primer punt que sorprèn de les confessions d'Amanda Lear és la primera trobada

Dalí, Dalí i Amanda, en una correguda de bous. Baix, en una discoteca.

que el qualificaven de psicodèlic, malgrat el seu estatus burgès i el seu mercantilisme».

Amanda Lear parlà per primera vegada amb el pintor una nit de tardor en un restaurant de París, quan aquesta entrà al local acompanyada per Bryan Jones, el guitarrista de Rolling Stones, i Tara, un altre amic. La maniquí anava vestida amb una minifalda i botes, Brian Jones portava ulleres fosques, mocadors, collarets i un barret. Tara anava disfressat amb un vestit de vellut de color violeta de l'època de la Restauració anglesa. L'entrada dels tres joves al restaurant, on sopava Dalí, no passà desapercibuda per al pintor, que seia en una taula amb uns coneguts d'Amanda. En veure-la, Dalí s'aixecà i li presentà la seva «cort», en la qual hi havia «Lluís XIV», una dona rossa, enjoiada de cap a peus i que parlava en anglès. La trobada, doncs, no va poder ser més original.

Amanda, però, es preguntà després perquè Dalí els havia volgut conèixer, i la resposta era òbvia: «perquè érem joves, anglesos, i anàvem disfressats. A Dalí, li agradava envoltar-se de persones excèntriques i vistoses, li agradava fer-se notar i jugar a ser el rei d'una cort lliurada a la seva devoció. Per això es feia dir el diví Dalí. Tot i això, Amanda el trobà ridícul, però, a poc a poc, la relació s'anà aferrant i ja no deixaren de veure's.

«No hi ha cosa pitjor que les dones pintores».

**El talent, diu Dalí,
és una qualitat només
dels homes**

Aquest primer contacte entre Amanda i Dalí deixà bocabadada la

maniquí. Aquesta, amb un món que es reduïa a Tara, el roc, la droga i la moda, compregué que hi havia altres coses en l'art. Dalí li deia que la seva droga predilecta era l'aigua mineral, alhora que es confessava monàrquic, i preferia, entre tots els co-

lors, el violeta, «perquè era litúrgic», mentre afirmava que Amanda era una lesbiana.

El dia que Amanda digué a Dalí que volia ser pintora, aquest li respongué: «Això és terrible. No hi ha cosa pitjor que les dones pintores. Les dones en general no tenen cap talent. El talent és exclusivament masculí. El talent es troba en els collons i les dones no en tenen. ¿No hi estàs d'acord?» I Amanda compartí l'opinió de Dalí, el qual insistia en el mateix tema:

«El talent i la potència creadora estan en els testicles. ¿Has sentint a parlar alguna vegada d'alguna pintora com Velázquez o Miquel Àngel? Tot són homes. Sense els testicles, no hi ha creació. Per a les dones la creació és tenir fills, però mai no podran pintar la Capella Sixtina».

Totes aquestes afirmacions i l'estil de vida de Dalí accentuaren en Amanda la curiositat de conèixer Gala, «aquella dona gran i molt dolenta». Gala viatjava sovint per afers financers. Dalí es distreia a París esperant el seu retorn.

El primer encontre amb Gala, també la impressionà, com el de Dalí.

Radiocadena

EN RADIOCADENA ESTEM DE CINE

VI MOSTRA DE VALÈNCIA

CADA DIA, DE 10 A 11 DE LA NIT,
ÀNGEL MARTÍNEZ, EN DIRECTE DES DELS
CINES MARTÍ I HOTEL «REY DON JAIME».

Programes especials de inauguració i clausura.
També, de dilluns a divendres i a les 17'30, regalem entrades i altres coses.

RADIOCADENA VALENCIANA, LA RÀDIO DE LA MOSTRA

radiocadena

La ràdio d'ací.

OM. 1314

FM. 96.9

Fou a l'Hotel Maurice, i portava un vestit vermell. «Era una dona petita —diu Amanda— i semblava molt jove. La seva mirada, però, travessava muralles. Semblava que fos molt difícil amagar-li alguna cosa, i es queixava per tot. Dalí semblava que l'adorés i es comportava amb ella com un nen petit. Jo trobava Gala insuportable i ella semblava ignorar-me».

La mort de Tara en un accident de cotxe suposà per a Amanda Lear un gran colp. Gala, però, tingué paraules de consol per a ella, actitud que la deixà sorpresa i que va fer que la visió negativa de Gala anés canviant poc a poc, fins al punt que el llibre acabat de publicar, *El Dalí d'Amanda*, du aquesta dedicatòria: «A Gala, l'esposa pacient i excepcional».

Els «hipples» i el cistell de Cadaqués, un món que formà part de Dalí

Per recuperar-se de la mort de Tara, Amanda anà a esquiar amb Sacha Distel i altres amics, però com que no es refeia, tornà a Londres amb els seus companys, Brian Jones, Twiggy, Mark Palmer i d'altres, entre els quals apareixia sovint la cantant François Hardy, de qui Brian Jones es confessava enamorat. Quan es féu pública l'amistat entre Dalí i Amanda, tothom la sol·licitava.

Començaren llavors els viatges amb el pintor, a Estats Units, a Cadaqués, a París, a Londres, per tots els museus i relacionant-se amb nous personatges.

Les reunions als cafés de París i de Londres, envoltats de *hippies*, tots encuriósits per conèixer Dalí, que sempre portava penjat un cistell de Cadaqués ple de coses insòlites, es feren cada vegada més freqüents. El costum del cistell, que en un principi feia gràcia als *hippies*, es posà de moda al cap de poc temps; una de les pioneres va ser-ne l'actriu Jane Birkin.

Dalí assistia sovint a «vetllades eròtiques», com aquelles en què unes «noies-esclaves» es deixaven colpejar i pegar, amb gran plaer d'Arrabal i

d'altres, com explica Amanda en el seu llibre. L'aspecte de badabdoc, però, de Dalí, decebia Amanda, «perquè es notava que les coses del sexe l'esglaiaven». Dalí es confessava impotent, i ben segur, pensa Amanda, que ho compensava amb converses i escrits eròtics. En aquell temps

explicar-li històries monstruoses dels gats de Cadaqués o de les tortugues que vivien a Sendres, la qual cosa indignà l'actriu.

A Dalí, li agradaven les curses de braus, i tot sovint hi anava amb els amics. El pintor portà Amanda, un cap de setmana, a visitar el monestir

de Montserrat i després a la Plaça Monumental a veure el Cordobés. El públic estava enfurismat amb el torero, perquè havia matat el brau de qualsevol manera, i només se sentien protestes. Dalí, observà Amanda, estava entusiasmat i va voler felicitar-lo.

El torero els tractà amb arrogància i tingué expressions no gens amables envers el públic català. Aquesta arrogància divertí Dalí i va invitar a sopar el Cordobés, el qual s'excusà tot dient que tenia pressa per sortir de la ciutat.

Amanda anava combinant Londres i París amb Cadaqués. En aquest temps la maniquí féu amistat amb David Bowie, i confessà al pintor que volia ser cantant, «una Bowie en femení». Dalí no semblà satisfet i digué que no sentia cap admiració per ell. Decidí, però, anar a veure com actuava, i l'única cosa que observà del concert és que «Bowie havia sortit a l'escenari amb pantalons de pallaso». Digué que li agradava més

Alice Cooper, amb el seu maquillatge cridaner, i les serps envoltant el seu coll, i el féu fotografiar per al seu museu de Figueres.

Un altre personatge curiós que es topà Dalí, amb Amanda Lear, fou Uri Geller, que doblegava forquilles i parava rellotges, del qual Dalí temia la mirada hipnotitzadora. Malgrat que el pintor deia que tot era mentida, i que l'invitava en algunes ocasions, li tenia por i deia: «Aquest patatutki és terrible».

El llibre d'Amanda Lear aporta més anècdotes d'aquests personatges que envoltaven Dalí, ara retirat a Figueres, i aïllat de la societat des que morí Gala. Pel que fa a Amanda Lear, casada amb el marquès d'Argens, viu a la Provença, al costat del Mediterrani, i pinta, tal com li ensenyà el seu mestre Dalí. □

Amanda, model per al «Vogué» de Dalí.

escrigué una tragèdia en tres actes, que parlava d'una princesa verge, enamorada d'un tirà i d'un capellà. L'obra descriu situacions de violència sexual, barrejades amb sodomia i escatologia.

Catherine Deneuve, juntament amb Isabelle Adjani, havien de protagonitzar l'obra. En un sopar, Dalí féu tots els possibles per enrojolar Deneuve, que sempre es mostrava reservada. Un bon dia, quan el pintor li demanà de prendre el te junts per parlar de l'obra, Catherine no es presentà, «com si temés alguna cosa», explica Amanda.

Una altra actriu que conegué Dalí fou Brigitte Bardot. El pintor, però, tenia la mateixa necessitat de provocar-la com va fer amb Catherine Deneuve, i quan sabé que la Bardot adorava els animals, començà a